

Daň z příjmů FO – systém

Je třeba určit dílčí základy daně dle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 ZDP. Pokud má daňový subjekt např. příjmy od tří zaměstnavatelů, pak má jen jeden DZD, a to podle § 6.

$DZD = \text{příjmy} - \text{výdaje}$

Výjimkou jsou příjmy dle § 6 ze závislé činnosti, kde $DZD = \text{příjmy (hrubá mzda)} + \text{výdaje (pojistné hrazené zaměstnavatelem)}$.

Příklad:

Daňový subjekt má HM 300 000 / rok, pojistné zaměstnavatele činí 102 000 / rok, DZD ze závislé činnosti (tzv. superhrubá mzda) bude tedy 402 000. Tyto údaje najde daňový subjekt, který si podává sám daňové přiznání, v potvrzení od zaměstnavatele. Tam bude uvedena i informace o zaplacených zálohách, v našem příkladu to bude částka 31 440.

Náš daňový subjekt měl i příjmy z nájmu dle § 9, a to ve výši 30 000 / rok. Nemá daňově uznatelné výdaje, ale uplatní si paušální výdaje ve výši 30%. DZD z nájmu tedy bude činit 21 000.

Základ daně se určí jako součet všech DZD. Pokud má daňový subjekt jen jeden DZD, je tento roven ZD.

Příklad:

V našem příkladu má daňový subjekt dva dílčí základy daně, bude tedy ZD stanovovat jako součet 402 000 a 21 000.

Takto určený základ daně je v řadě případů možno ponížít o nezdaniitelné části základu daně a tzv. odčitatelné položky.

Příklad:

V našem příkladu má daňový subjekt nezdaniitelné části ZD dle § 15, a to:

Zaplacené pojistné na životním pojištění ve výši 18 000 / rok, díle zaplacené úroky z hypotéky na byt ve výši 26 000 / rok a v daném roce rovněž 2x daroval krev, což se pro účely DPFO dle § 15 hodnotí jako dar ve výši 2x 3000.

Po odečtení korekčních prvků základu daně je základ „očištěn“ a po zaokrouhlení na celá sta dolů se z něj vypočítá daň, a to podle § 16 ve výši 15% (případně doplněná o tzv. solidární zvýšení daně u „nadměrných“ příjmů).

Takto určená daň není finální, ale je třeba hledat možné korekční prvky daně, a to slevy na dani a daňové zvýhodnění. Základní sleva na dani je určena pro každého poplatníka v § 35ba/1/a. V § 35ba si rovněž svoji slevu najdou studenti.

Výsledná daň po odečtení slev na poplatníka musí být rovna nebo větší nule.

Pak lze přistoupit k uplatnění daňového zvýhodnění na dítě dle § 35c (týká se jen vyživovaných dětí). Daň po odečtení tohoto korekčního prvku může vyjít rovna nebo větší od nuly, pak zvýhodnění funguje jako sleva na dani. Může ale v tomto případě vyjít i nižší než nula, tedy záporné. V tom případě hovoříme o daňovém bonusu.

Takto očištěná daň po uplatnění korekčních prvků k dani je celkovou daňovou povinností poplatníka za dané období (zdaňovací rok).

Pro určení platební povinnosti je třeba ještě zohlednit případné zálohy na dani. Pokud po jejich uplatnění vyjde výsledek kladný, jde o částku, kterou je třeba správci daně ve stanoveném termínu doplatit. Pokud vyjde záporný, jedná se o přeplatek, o jehož vrácení je možné za splnění zákonných podmínek požádat.